

Pr e-mail til uim@uim.dk og kam@uim.dk
Ministeriets j.nr. 2020-17141.

3. november 2020

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til udkast til Lov om ændring af udlændingeloven (Mulighed for at pålægge en udlænding, der skal udrejse af landet, at lade sig undersøge for en sygdom omfattet af epidemiloven)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 27. oktober 2020 sendt udkast til ovennævnte lovforslag i høring med frist for eventuelle bemærkninger den 3. november 2020 kl. 12. DRC Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger, men skal beklage den korte høringsfrist.

Vi har i DRC Dansk Flygtningehjælp kontakt med mange asylansøgere og herunder afviste asylansøgere - både afviste asylansøgere, der samarbejder om udsendelsen og dem, der ikke samarbejder. Vi har imidlertid ikke været i kontakt med eller hørt om afviste asylansøgere, eller andre i udsendelsesposition, som har modsat sig undersøgelse for covid-19, og dermed umuliggjort en udrejse fra Danmark.

Vi har i DRC Dansk Flygtningehjælp derimod flere gange været i kontakt med personer i udsendelsesposition, der gerne ville udrejse, men hvor dette har været vanskeliggjort af, at det ikke umiddelbart har været muligt at lave aftaler med de danske myndigheder om fx betaling af krævede covid-19 test ved ankomst til hjemlandet eller betaling af hoteludgifter i forbindelse med påkrævet karantæneophold efter ankomst til hjemlandet.

I lyset af de erfaringer vi har fra vores kontakt med og arbejde omkring udlændinge i udsendelsesposition, finder vi det således en smule paradoksalt, at man på nuværende tidspunkt har fundet det nødvendigt at lovgive om pålæg til udlændinge om undersøgelser for Covid-19 og mulig magtanvendelse i den forbindelse. Vi vil derfor gerne opfordre til, at man bruger ressourcerne på at løse de situationer, hvor udlændinge mangler de danske myndigheders hjælp til at udrejse.

Derudover har DRC Dansk Flygtningehjælp følgende bemærkninger:

- Vi er i DRC Dansk Flygtningehjælp enige i, at indgrebets karakter nødvendiggør en klar hjemmel.
- Som vi forstår lovbemærkningerne, er det et klart krav for at kunne pålægge undersøgelser efter epidemiloven, at undersøgelsen er en nødvendig forudsætning for udsendelsen (dvs. gennemførelse af udsendelse vil ikke være mulig uden), og en tilstrækkelig forudsætning (dvs. gennemførelse af udsendelsen er ikke umiddelbart afhængig af andre forhold). Begge forudsætninger er afgørende for ikke at pålægge og eventuelt med tvang gennemføre unødvendige undersøgelser. Af samme grund bør der udvises ekstra stor forsigtighed og tilbageholdenhed hvis undersøgelsen pålægges tidligt i et udsendelsesforløb.
- Det fremgår af bemærkningerne, at politiet kan afstå fra at imødekomme en anmodning om bistand, hvis bistanden forudsætter magtanvendelse, som der ikke skønnes at være grundlag for. Der ses ikke i bemærkningerne at være samme mulighed for at afstå for sundhedspersonalet, der skal gennemføre undersøgelsen. Det formodes imidlertid, at sundhedspersonale, hvis det er lægefagligt begrundet, kan afstå fra at gennemføre undersøgelsen. I så fald bør dette for en god ordens skyld også fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

- I forhold til udlændingens eventuelle sårbarhed, formodes det, at denne vurdering primært skal tage udgangspunkt i indgrebets karakter. Dermed synes vurderingen at forudsætte sundhedsfaglig indsigt, som ligger udenfor Hjemrejsestyrelsens kompetencer. Det foreslås derfor, at der indføres et system, hvor sundhedsfagligt personale konsulteres, inden en udlænding pålægges en undersøgelse.
- Vi hæfter os ved, at det fremgår af bemærkningerne, at undersøgelsen og eventuel magtanvendelse skal være så skånsom som muligt. Dette er selvsagt af helt afgørende betydning.
- Vi hæfter os ligeledes ved, at det fremgår af bemærkningerne, at nødvendigheden af undersøgelsen, og de mulige konsekvenser af ikke at deltage frivilligt, skal være tydeligt forklaret overfor udlændingen på et sprog som denne forstår. Samtidig fremgår det, at udlændingen tydeligt ved ord eller handling skal have tilkendegivet ikke at ville samtykke til undersøgelsen. Der kan i sådanne sager være risiko for misforståelser, og dette bør myndighederne naturligvis være yderst opmærksomme på, inden man udsteder pålæg og igangsætter magtanvendelse.

Venlig hilsen

Charlotte Slente

Generalsekretær

DRC Dansk Flygtningehjælp